

10 извода на здравословната отговорност

Това са изводи и принципи, извлечени от опита на много педагози, статии и теория, основани на практиката и насочени към практиката. Това не са рецепти, валидни във всяка ситуации – панацея или невидан цяр. Много са изпробвани и са проработили. Важно е да се има предвид, че приложението на всеки принцип е индивидуално, и че всяко правило може и има своите изключения. Важно е да се има предвид и че тези изводи и принципи са извлечени с оглед на най-добрите практики в образованието и тяхното широко приложение.

1. Да имаш мисия (educator's mission statement) помага – да знаеш защо си в бизнеса с образование, каква е твоята кауза, на какво държиш и какво ти е ценно – било то и нещо „малко“ – помага да имаш фокус, а не чувството, че си отговорен за всичко.

2. Да си знаеш гъола е здравословно и освобождаващо – да знаеш какво влиза в задълженията ти - длъжностна характеристика, очаквания, задачи и отговорности – така ще се грижиш само за своята градинка, а не за едно обширно, необятно поле.

3. Когато всеки се грижи за своята градинка, печелят всички. Когато ти се грижиш за твоята градинка печелиш ти и поне още един - когато всеки се грижи за своята заградена градинка (това, което влиза в задълженията му), от високо всички градинки заедно изглеждат като едно добре поддържано поле.

4. Разградена градина, без ясни граници, е отговорност на притежателя ѝ - Ако твоята градинка е разградена – няма длъжностни характеристики, неясни са или не се спазват – твоя отговорност е да се бориш за това да бъде заградена отново.

5. В образованието отговорността е споделена– това е образованието - в процеса на обучение/ образование отговорността е споделена. Ако на това се основава работата ти и това възпитаваш, значи си вършиш работата.

6. Споделената отговорност се възпитава, а не никне като гъба - поемането на отговорност от другите участници в процеса–ученици, родители е възможно, нужно и здравословно. Но отнема време. Това не е спринт, а маратон.

7. Когато си мислиш, че нищо не можеш да направиш, поне раздуй каква е ситуацията - когато нещо не е в твоята градинка, твоя отговорност е да дадеш

обратна връзка на този, когото касае (училищен психолог, директор, учител). Това можеш да направиш и ще направи и теб по-силен.

8. Обратната връзка е изкуство - обратна връзка, дадена по дипломатичен и уважителен начин и добре заявената обратна връзка не са проста работа, но често когато си мислиш, че всичко е безнадеждно, благодарение на нея се появява „светлина в тунела“

9. Да поискаш помощ не е срамно, а зряло - да искаш помощ, съвет, гледна точка е отговорно, дори много. В XXI век никой не се справя сам. Да поискаш помощ не означава, че не можеш, а че си достатъчно зрял да се усъвършенстваш и да търсиш решение, а не доказателство, че можеш.

10. Вътрешното спокойствие е ключово, но не означава безоблачно небе – да се постигне вътрешен мир е блаженство, което пожелавам на всеки. Тогава дори и при бури навън, вътре е спокойно и има по-малко стрес.